

Solidança, un valor afegit a Sant Just

L'empresa d'inserció laboral acaba d'aterrar al poble amb una nova planta de residus tèxtils i reparació d'aparells electrònics

Text: Núria Garcia

La Isabel agafa un mitjó, el mira, el toca, busca si té parella i el posa al cubell. Ja no queda res més a la bossa, així que n'agafa una altra, l'obra, i deixa tot el que hi ha a dins a un costat, pendent per classificar. El plàstic de la bossa, el recicla a part, és clar. Tornem-hi: del pilot de roba, ara n'agafa una samarreta petita, la mira, la gira, busca que no tingui forats o descosits i la posa al cubell on diu "nen". Es nota que hi té pràctica, va molt de pressa, i a l'hora està pendent de respondre'm tot el que em suscita i l'experiència que estic vivint a la planta de residus tèxtils que l'empresa d'inserció laboral Solidança va inaugurar oficialment a Sant Just fa tan sols unes setmanes. "El contracte mínim que et poden fer és de 6 mesos, i el màxim que pots estar-hi són 2 anys", m'explica la Isabel Rodríguez, treballadora de la planta. Té 53 anys, viu a Torrelles de Llobregat i fa un any i escaig que treballa a la planta. Diu que se sent molt a gust i molt afortunada d'haver-hi pogut entrar.

La que també és de Torrelles i es diu Isabel és la gerent de Solidança, la Isabel Gimeno. Abans d'ensenyar-me les instal·lacions i presentar-me alguns dels treballadors, em rep en un despatxet per posar-me al dia de tot el que és i ha estat l'empresa des dels seus inicis l'any 1997 al barri de Les Planes de Sant Joan Despí, a Can Cartró. "Vam començar sent una associació i vam llogar l'antiga fàbrica de carbó de St. Joan per treballar amb paper, però no va funcionar", m'explica la Isabel G. Va ser gràcies a Josep Maria Fisa, el president de l'Associació Solidança i també Mossèn, que van introduir-se al món del tèxtil. "Des de les parròquies, va començar a recollir roba i alguns mobles. Contractava gent a qui faltava algun any per acabar de cotitzar i tenir la jubilació", afegeix la gerent.

LA MARCA ROBA AMIGA

Des de 1997, han passat dues dècades d'esforços i resultats positius. Amb la recollida de residus tèxtils, es va formalitzar l'any 2002 la creació del Programa Roba Amiga, constituït també per 17 entitats més d'inserció laboral i promogut per la Fundació Un Sol Món, de l'Obra Social de Caixa Catalunya. Amb les ajudes econòmiques van posar els famosos contenidors de color taronja al carrer, van comprar els primers furgons per recollir les bosses de roba i van obrir les primeres botigues. "Roba Amiga és la marca de les entitats socials que recollim roba, que a partir del 2006 es va convertir en una cooperativa", diu la Isabel Gimeno. La cooperativa Roba Amiga, ara, la formen cinc empreses d'inserció laboral, entre elles hi ha Solidança.

LA LLEI 27/2002, REGULACIÓ D'EMPRESSES D'INSERCIÓ LABORAL

Des del 2006 Solidança és, legalment i jurídicament, una empresa d'inserció laboral. Hi ha 80 persones en plantilla. A finals del 2002, es va aprovar una llei sobre mesures legislatives per a regular aquest tipus d'empreses, inexistents fins llavors. "La llei, de manera resumida, estableix que només poden formar empreses d'inserció laboral les associacions, les fundacions i les cooperatives" m'explica la gerent. Fins al 2005, la llei no va posar en ordre la concessió d'ajut, i llavors, el 2006, l'Associació Solidança va passar a ser oficialment l'empresa d'inserció Solidança Treball EI, SL.

La Isabel Rodríguez segueix classificant la roba de les bosses que els furgons deixen a les gàbies. Ella fa la primera tria de tot el procés: "En aquest primer punt,

La Isabel Rodríguez fa poc més d'un any que va començar a treballar a Solidança. Classifica la roba que arriba a la planta de Sant Just des dels contenidors de Roba Amiga.

ens encarreguem de separar les peces que estan bé de les que estan malament, i les deixem als cubells segons si són d'home, de dona, si són sabates, si és roba de la llar... El que està en mal estat, per exemple, la llana, se separa perquè després se'n torna a fer matèria primera", em diu.

Marxem una estona del lloc on és la Isabel, la treballadora, per veure els altres processos de classificació de la roba: "Hi ha fins a 36 classificacions. Pensa que les dones portem moltes peces... Que si els sostenidors, les calcetes, bruses, samarretes, faldilles, vestits, texans...", m'explica la gerent. Arribem al segon punt de la tria. "Aquí s'encarreguen de separar el que va cap a la botiga i el que no". Si la roba no es pot recuperar, la gestionen directament al rebuig, però normalment aconseguen aprofitar el 60% del que es llença als contenidors.

Continuem caminant i els sacs de roba plena sembla que no s'acabin mai. La Isabel em condueix cap a una altra zona de la planta, i m'avança que m'està portant fins al lloc on treballen els que reparen els aparells elèctrics i electrònics. Veig neveres, moltes. Rentadores, microones i algun forn. També hi ha andròmines més petites, però tot és elèctric. "Aquí és on fem la RAEE, que és la recollida d'aparells elèctrics i electrònics. En això som innovadors, perquè aquesta planta és la primera de tot Catalunya queas'hi dedica, i l'única d'Espanya que, de moment, té tots els permisos al dia", s'enorgulleix la Isabel. És una novetat que una entitat social hagi estat la primera en posar en marxa aquest tipus de recollida.

ELS ALTRES SERVEIS

Solidança no només treballa amb la gestió de residus tèxtils, també dóna altres serveis ambientals, especialment de prevenció, transport i gestió de residus, per exemple, a les deixalleries municipals. La de Sant Just va ser la primera que van començar a portar, l'any 2010. "Vam guanyar el concurs públic de l'Ajuntament, que en aquell moment va apostar per fer una economia social", m'aclareix la gerent. Altres deixalleries gestionades per Solidança són les de Molins de Rei, Viladecans i Sants-Montjuïc.

Altres serveis que fa l'empresa d'inserció són, entre altre, la recollida de residus voluminosos per reutilitzar-los i posar-los a la venda (només a Sant Just; i la recollida dels aparells elèctrics i electrònics deixats a les deixalleries, que van a les plantes de reciclatge o, si es poden reutilitzar, van cap al taller de reparació de la planta (RAEE).

Em quedo fent memòria i pensant en el nombre de contenidors taronges que Roba Amiga té a Sant Just. En són 9: el de Salvador Espriu, el que hi ha darrere La Torre de l'Hereu, el que hi ha davant del restaurant Can Domingo 2, el del Walden, el de Miquel Reverter, el del carrer Freixes, el de la Deixalleria de Can Biosca, el de l'Esclat i el de la Salut. "Aquí estem contents, ens sentim bé i molt ben acollits tant pel municipi com per l'Ajuntament", reconeix Gimeno. Els santjustencs, segons dades recollides per Solidança, som dels que més roba dipositem als contenidors per reciclar, en concret, 4,26 kg de roba per habitant a l'any.

COM FUNCIONA UNA EMPRESA D'INSERCIÓ?

Són “empreses pont” entre Serveis Socials de la Generalitat i les empreses ordinàries. La seva funció no és només donar una feina a la població que està en risc d'exclusió, sinó també fomentar l'adquisició d'uns hàbits laborals entre les persones que hi treballen, introduir-los en un itinerari d'inserció, que adquireixin experiència professional, que sàpiguen redactar un currículum... “Cotitzen com qualsevol altre treballador, però l'objectiu no és que es quedin treballant aquí. A Solidança els ensenyem, els fem un seguiment, els formem... És tota una preparació perquè al cap de 2 anys, com a màxim, estiguin llestos per desenvolupar una feina en una empresa ordinària”, matisa la Isabel. “Les empreses d'inserció no decidim els treballadors que ens venen, són els Serveis Socials que ens adjudiquen les persones que tenen en llista. En funció de les demandes que anem tenint els fem saber les nostres necessitats i ells ens envien uns quants candidats, als quals entrevistem”, m'aclareix. Solidança té un 66% d'èxit amb els treballadors que hi passen, és a dir, que, de cada 10, gairebé 7 troben feina després. És tot un procés.

Les empreses d'inserció no només donen feina. Ajuden a adquirir uns hàbits laborals

La gerent marxa i em torna a acompanyar fins on érem al principi, amb la Isabel Rodríguez, que segueix fent la primera tria de roba que arriba dels contenidors. Abans d'arribar a Solidança, va estar molt de temps sense treballar. És barcelonina, se'n va anar a viure a Lleida i allà es va quedar a l'atur. “Vaig anar a viure en un poble molt petit i vaig agafar una depressió. No coneixia a ningú i havia estat tota la vida a Barcelona... Per motius personals, vaig acabar tornant a Barcelona, a Torrelles, i vaig posar-me en contacte amb l'assistenta del poble”, s'esplaiava amb mi. Un dia la van cridar, va portar el currículum i venir a Solidança a fer l'entrevista de feina. El seu somni és muntar un local de monòlegs i trobar una feina amb una bona jornada. Els seus fills grans ja es van independitzar fa temps, però en

té un de 13 anys del qual encara s'ha de fer càrrec. “Els fills han estat per a mi un punt de suport i una guia en tot moment”, confessa. En una altra feina d'inserció laboral de Tàrrrega, va descobrir que l'apassionava la jardineria. “Aquí hi estic molt bé, però al principi costa... No és la il·lusió de la teva vida, però acabes agafant vincles afectius molt macos amb els companys i els de l'oficina. Això sí: s'ha de tenir clar que estem de pas”.

Solidança està celebrant el 20è aniversari des de la seva fundació com associació el 1997

QUI HI HA DARRERE DE SOLIDANÇA?

La crua realitat que viuen o han viscut alguns dels treballadors i les circumstàncies que els han acompanyat al llarg de la vida fa que necessitin una atenció especial en la contenció de les emocions. Dins el cos tècnic, hi ha un equip social que vetlla pel seu benestar físic i psíquic, que els dona suport i els fa un acompanyament durant el temps que són a Solidança. La majoria tenen una història dura al darrere, no ho han tingut fàcil i necessiten suport. L'equip social els fa un seguiment en el camp d'inserció laboral i els ajuda a trobar feina. A més, quan arriben necessiten moltes tutories, un espai on poder abordar part del malestar i els drames que tenen.

La Isabel Gimeno, quan m'ha volgut fer entendre l'essència i el motiu de ser de l'empresa, l'ha conclòs: “Aquí els ensenyem a agafar un hàbit laboral, això de la roba és una eina de treball per tractar tota la resta. Treballem l'agilitat, portar les baixes quan es posen malalts, portar les altes, els justificants mèdics... Tot això, que sembla tan fàcil... N'hi ha que no ho saben perquè no ho han fet mai. I han d'agafar l'hàbit. Els immigrants, per exemple, aprenen com es treballa aquí: a avisar si es posen malalts, a fer-ho a l'encarregat de feina i no a un amic... Coses simples que no tenen adquirides”. ♦

